

KOSMETICKÉ PŘÍPRAVKY

Eva Čížková

KOSMETICKÉ PŘÍPRAVKY

Ing. Eva Čížková

OBSAH

Předmluva	3
1. Co jsou kosmetické přípravky	4
2. Etiketa kosmetického přípravku	4
2.1. Povinné prvky označování	4
2.2. Tvrzení o kosmetickém přípravku	5
2.3. Přídavné látky v kosmetických přípravcích	5
2.4. Přírodní přísady v kosmetických přípravcích	6
3. Aspekty bezpečnosti a rizik ve vztahu ke kosmetickým přípravkům	7
3.1. Bezpečnost kosmetických přípravků	7
3.2. Dozor a kontrola v ČR	7
3.3. Sledovatelnost	8
3.4. Zakázané složky, látky podléhající omezení	8
3.5. Alergeny složky	8
4. Zvláštní požadavky	10
4.1. Zkoušky na zvířatech	10
4.2. BIO, GMO, Fair Trade	18
5. Jak se orientovat při výběru	11
6. Skladování a užívání kosmetických přípravků spotřebitelem	14
7. Klamání spotřebitele, jak se chránit	15
7.1. Nekalé obchodní praktiky	15
7.2. Falšování	15
8. Dotazy spotřebitelů	16
9. Rady na závěr	16
Literatura	16
Slovo o autorce	17
Edice PRŮVODCE SPOTŘEBITELE	17

Tato publikace byla připravena v elektronickém formátu v rámci projektu Služby pro zodpovědného spotřebitele a pro korektní trh, financovaného z neinvestiční dotace prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu ze státního rozpočtu ČR pro rok 2017. Tisk byl realizován mimo uvedený projekt a byl zajištěn nákladem vydavatele z vlastních prostředků.

ISBN 978-80-87719-55-8 (Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.)

PŘEDMLUVA

Na výrobku (jeho obalu, v reklamě apod.) nachází spotřebitel řadu informací, které mu mají při koupi napomoci v orientaci při výběru. Některé informace jsou povinné, ale v řadě dalších je na volbě výrobce, jakými dalšími sděleními chce kupujícího přesvědčit, že právě jeho výrobek stojí za zakoupení a spotřebování. V našich publikacích se často věnujeme právě těmto dobrovolným údajům ve značení, ve kterých mají spotřebitelé často zmatek, ne přesně jim rozumějí, a při nákupu mohou být ovlivňováni jejich špatnou interpretací. A mnohdy jim ani nevěnují dostatečnou pozornost. V loňském roce vydalo Sdružení českých spotřebitelů publikaci zaměřenou na označování prostředků „domácí chemie“ a jak s nimi má spotřebitel v domácnosti nakládat. Předmětem publikace byly detergenty a mnoho dalších v domácnostech používaných prostředků na bázi „chemie“, které často obsahují v označení informace o jejich případné nebezpečnosti a pokyny pro bezpečné používání. V publikaci, kterou nabízíme nyní, se zaměřujeme na kosmetické přípravky, což vnímáme jako logické pokračování tohoto edičního záměru. Jsme rádi, že v ní můžeme připomenout důležitost těchto informací pro každého spotřebitele a vysvětlit jejich význam. Jak bývá v našich publikacích zvykem, věříme, že pro vysokou odbornou fundovanost si najde publikace zájemce i v jiných „zainteresovaných skupinách“ – u výrobců, prodejců, pracovníků orgánů veřejné správy a dalších.

Jen poučený spotřebitel se může účinně chránit.

Ing. Libor Dupal, ředitel Sdružení českých spotřebitelů, ředitel Kabinetu pro standardizaci

1. CO JSOU KOSMETICKÉ PŘÍPRAVKY

Kosmetickými přípravky se rozumí přípravky, které jsou určeny pro styk s pokožkou, vlasy, nehty, rty, zuby a sliznicemi ústní dutiny za účelem jejich čištění, parfemace, změny jejich vzhledu, jejich ochrany, udržování v dobrém stavu nebo úpravy tělesných pachů. Jsou definovány jednotně pro celou Evropskou unii¹. Mezi kosmetické přípravky náleží:

- krémy, emulze, gely a oleje na kůži, pleťové masky, mýdla, parfémy, přípravky do koupele a do sprchy;
- depilační přípravky, deodoranty a antiperspiranty, přípravky pro barvení a formování účesu, šampony, kondicionéry a kadeřnické přípravky;
- krémy, gely a vody užívané před a po holení, přípravky pro líčení a odličování, přípravky pro péči o nehty, rty, zuby a dutinu ústní;
- přípravky na opalování a samoopalovací přípravky, výrobky určené pro zesvětlení kůže nebo proti vráskám.

Za kosmetické přípravky nelze v žádném případě považovat:

- Potraviny, tedy pokrmy nebo nápoje určené ke spotřebě člověkem.
- Zdravotnické prostředky, kterými se označuje široká paleta výrobků používaných ve zdravotnictví.
- Biocidní přípravky, mezi které patří dezinfekční prostředky (určené k osobní hygieně, k dezinfekci povrchů, materiálů, zařízení a nábytku), konzervační přípravky (pro dřevo, vlákna, kůži, pryž a polymerní materiály), přípravky určené k regulaci živočišných škůdců a repelenty.
- Chemické látky a směsi, které mají určitou

nebezpečnou vlastnost (látky výbušné, hořlavé, žíravé nebo dráždivé na pokožku, látky karcinogenní, mutagenní nebo toxické pro reprodukci (CMR), případně látky nebezpečné při vdechnutí; nebezpečné mohou být chemické látky a směsi také pro vodní životní prostředí nebo pro ozonovou vrstvu).

Obchodní úprava kosmetického přípravku znamená jeho formu, vůni, barvu, vzhled, objem nebo velikost, způsob balení a značení provedené způsobem, který nemá ohrozit zdraví a bezpečnost spotřebitelů.

2. ETIKETA NA OBALU KOSMETICKÉHO PŘÍPRAVKU

2.1. Povinné prvky označování

Na každém obalu kosmetického přípravku musí být uvedeno jméno nebo název a adresa odpovědné osoby, jmenovitý obsah, datum minimální trvanlivosti a zvláštní upozornění týkající se použití kosmetického přípravku. Dovážené výrobky musí mít uvedenou zemi původu. Dalšími povinnými údaji jsou objem nebo hmotnost balení a podmínky uchování.

Datum minimální trvanlivosti je datum, do kterého bude použití výrobku účinné a bezpečné. Základním způsobem jeho vyjádření je uvedení měsíce a roku nebo dne, měsíce a roku (v uvedeném pořadí). Před datem minimální trvanlivosti se uvádí symbol přesýpacích hodin, viz **Obrázek 1** nebo slova: „**Spotřebujte nejlépe do**“.

Délku doby trvanlivosti lze u kosmetických přípravků s trvanlivostí delší než 30 měsíců vyjádřit také symbolem otevřeného kelímku s údajem doby trvanlivosti po otevření, po kterou je přípravek po otevření možné používat, viz **Obrázek 2**, za symbolem se

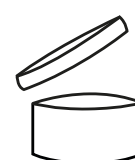
uvádí časový údaj trvanlivosti v měsících (3M) nebo rocích (3R).

Obrázek 1

Symbol datum minimální trvanlivosti

Obrázek 2

Symbol doba trvanlivosti po otevření

Na obalu kosmetického přípravku musí být také uvedeno číslo výrobní šarže výrobku.

V označení výrobku musí být uvedena funkce kosmetického přípravku (např. šampon na mastné vlasy, krém pro citlivou pleť), speciální pokyny potřebné pro používání (např. Naneste prstem korektor na nedokonalé části vašeho obličeje a poté naneste makeup), případně též zvláštní upozornění (např. Nezůstávejte příliš dlouho na slunci, i když používáte ochranu proti slunečnímu záření; nadměrná sluneční expozice představuje vážné zdravotní riziko).

Na obalu kosmetického přípravku musí být také uveden seznam složek použitých během výrobního procesu za slovem „**Ingredients**“. Složky s největším podílem v obsahu jsou na prvním místě, ostatní přísady jsou uváděny v sestupném pořadí. Seznam složek se na výrobku uvádí v kosmetickém názvosloví podle INCI (Společná nomenklatura složek používaných v kosmetických prostředcích). Složku a její funkci v kosmetickém přípravku je možné vyhledat podle názvu nebo čísla v evropské databázi².

Všechny informace na obalu kosmetického přípravku musí být uvedené v jazyku země,

do které je přípravek dodáván konečnému uživateli.

2.2. Tvrzení o kosmetickém přípravku

Hlavním účelem tvrzení u kosmetického přípravku je předat spotřebiteli informace o vlastnostech přípravku. Tvrzení na obalu kosmetického přípravku mají být pravdivá a založená na důkazech. Na kosmetickém přípravku nesmí být uvedena žádná zdravotní a léčivá tvrzení (např. Náš přípravek má léčivé účinky), tvrzení nesmí očeňovat konkurenční výrobky a nesmí způsobit zámenu s konkurenčním přípravkem.

Při označování, dodávání na trh a propagaci kosmetických přípravků nesmějí být používány texty, názvy a vyobrazení, které by jim přisuzovaly vlastnosti nebo funkce, které nemají.

Pro některé skupiny kosmetických přípravků (např. barvy na vlasy nebo přípravky na ochranu proti slunečnímu záření) jsou z důvodu bezpečnosti spotřebitele určitá tvrzení uváděná na kosmetickém přípravku povinná (např. u některých složek barev na vlasy musí být uvedeno varování „Může způsobit alergickou reakci“).

2.3. Přídavné látky v kosmetických přípravcích

Přídavnými látkami v kosmetických přípravcích jsou chemické látky, které se přidávají v průběhu výroby kvůli zlepšení jejich trvanlivosti, vzhledu, konzistence, pH, vůně a dalších vlastností. Patří sem **barviva, konzervační přísady, gelotvorné látky, parfémové kompozice, stabilizátory, emulgátory, nosiče a rozpouštědla nebo hnací plyny aerosolových rozprašovačů**.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o kosmetických přípravcích (dále též Nařízení)

² <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/cosing>

Do kosmetického přípravku lze použít pouze a výhradně takové látky, které byly pro dané použití schváleny evropskou legislativou, včetně například stanovení podmínek použití, či aplikovatelné koncentrace.

Barvivem je látka, která je určena k obarvení kosmetického přípravku (oční stíny, rtěnky) nebo k obarvení celého těla nebo jeho částí. Jako barviva se používají přírodní látky (karamel, β -karoten) i některé další bezpečné chemické látky.

Konzervační přísadou je látka, která zabezpečí trvanlivost kosmetického přípravku a chrání kosmetický přípravek po otevření. Výrobce vybírá ze seznamu povolených přísad nejvhodnější kombinaci konzervačních látek pro konkrétní složení kosmetického přípravku a ověřuje zátěžovým testem jeho mikrobiologickou kvalitu.

Také stabilizátory zlepšují trvanlivost kosmetického přípravku a jeho skladovatelnost. Mezi stabilizátory patří kyseliny a zásady, které upravují pH na optimální hodnotu pro použití.

Mezi pomocné látky patří také emulgátory, umožňující tvorbu a udržování emulzí, tedy stejnorodé směsi jinak nemísitelných kapalin vody a oleje. Typickými emulzemi jsou kosmetické přípravky ve formě krémů.

Nosiče a rozpouštědla jsou pomocné látky, které se používají k rozpouštění, ředění

nebo jiné úpravě přídatných látek v kosmetických přípravcích. Nejvíce používaným rozpouštědlem v kosmetických přípravcích je voda čištěná reverzní osmózou.

Gelotvorné látky vytváří v kosmetických přípravcích na bázi vody konzistenci gelu. Pomáhají zvyšovat stabilitu kosmetických přípravků, dodávají lehkou konzistenci a zlepšují vstřebatelnost na pokožce.

2.4. Přírodní přísady v kosmetických přípravcích

Kosmetické přípravky s obsahem přírodních látek se používaly a používají po staletí. Přírodní kosmetika a biokosmetika se stávají trendem posledních let. Mnoho výrobců používá přírodní suroviny nebo z přírodních surovin vyrobené přísady pro výrobu kosmetických přípravků.

Některé přírodní extrakty se používají v kosmetických přípravcích jako vyhlazující přísada nebo pleťový kondicionér. Jedná se o extrakty a výtažky z aloe kapské, ze zrna ovsu, z listů avokáda, z květů vrby bílé, ze zrna pšenice nebo z kůry a plodů marháňku granátového.

Rostlinné oleje se využívají jako pleťové kondicionéry, zvlhčující a uklidňující přísady. Příkladem je směs jojobových olejů, olej vylisovaný ze semen mučenky jedlé, olivový olej, nebo olej získávaný z pecek arganovníku.

Další rostlinné extrakty se využívají pro své uklidňující, vyhlazující a adstringentní účinky do vlasových nebo pleťových tonik, například výtažek získávaný z květů a listů slézu lesního, výtažek z listů jitrocele většihoho, výtažek z listů, větviček a pupenů topolu černého nebo výtažek ze semen slivoně obecné.

Jiné rostlinné extrakty mají čistící účinek,

například výtažek z kůry a pupenů borovice hvězdotité nebo výtažek získávaný z listů šalvěje nebo levandule lékařské.

V kosmetických přípravcích se používají také přísady živočišného původu. Meď patří mezi vyhlazující a zvlhčující látky, výtažek z rybích chrupavek nebo enzymy placenty savců se používají jako pleťový kondicionér. Mléčný výrobek jogurt je využíván k ochraně pokožky a jako vlasový kondicionér.

K tématu přírodních produktů včetně jejich certifikace více v kapitole 4.

3. ASPEKTY BEZPEČNOSTI A RIZIK VE VZTAHU KE KOSMETICKÝM PŘÍPRAVKŮM

3.1. Bezpečnost kosmetických přípravků

Na trh EU mohou být uvedeny pouze takové kosmetické přípravky, které mají tzv. odpovědnou osobu se sídlem v Evropském společenství. Odpovědná osoba odpovídá za soulad každého kosmetického přípravku uvedeného na trh s příslušnými evropskými požadavky. Odpovědnou osobou je výrobce nebo dovozce kosmetického přípravku a určité povinnosti jsou vymezeny také pro distributory kosmetiky.

Výrobce má povinnost zkoušet a hodnotit složení a vlastnosti kosmetických přípravků a vést o tom dokumentaci. Dovozce kosmetických přípravků ze zemí mimo EU má povinnost zajistit na požádání kontrolního úřadu předložení dokumentace o zkouškách, složení a vlastností kosmetických přípravků. Distributor nesmí distribuovat kosmetické přípravky, které nejsou označeny v souladu s požadavky citovaného evropského Nařízení a návodem k použití.

Výrobce, dovozce nebo distributor musí zajistit, aby údaje uvedené na obalu kosmetického přípravku byly při dodávání na český trh v českém jazyce.

Odpovědná osoba (výrobce nebo dovozce) zodpovídá za složení kosmetického přípravku, které musí být v souladu s evropskou legislativou, a za splnění i dalších požadavků – např. že nebyla prováděna zkoušení přípravku na zvířatech či za správné označení. Tato osoba nese odpovědnost za řadu dalších aspektů spojených s bezpečností výrobku. Před uvedením na trh musí provést elektronickou cestou notifikaci kosmetického přípravku v evropském portálu CPNP (The Cosmetic Products Notification Portal). Musí zajistit, aby informace o kosmetickém přípravku byly dostupné pro veřejnost. Na vyžádání musí sdělit spotřebiteli obsah nebezpečných látek a údaje o nežádoucích a závažných nežádoucích účincích kosmetického přípravku na lidské zdraví. K tomu také v dalším, kdy informuje o konkrétních varováních, které v označení musí být povinné. Pokud na dotaz odpovědná osoba neodpoví nebo informace uvedené ve výše citovaném Nařízení nevydá, může se spotřebitel obrátit se stížností na příslušnou krajskou hygienickou stanici, která je dozorovým orgánem pro kosmetické přípravky.

3.2. Dozor a kontrola v ČR

Výrobu kosmetických přípravků v ČR reguluje zákon o ochraně veřejného zdraví a samozřejmě již vícekrát citovaná a odkazovaná evropská legislativa (Nařízení o kosmetických přípravcích). Výroba těchto přípravků je činnost epidemiologicky zá-

važná, podobně jako výroba a distribuce potravin, provozování služeb typu holičství, kadeřnictví nebo pedikúry a podléhá proto pravidelným kontrolám hygienické služby. V zájmu bezpečnosti spotřebitele musí být kosmetické přípravky uváděné na trh vyráběny v souladu se správnou výrobní praxí. Správná výrobní praxe je definována v mezinárodní normě (ISO 22716) a obsahuje podrobné preventivní pokyny a požadavky na výrobu, kontrolu, skladování a dodávání kosmetických přípravků.

Výrobce, dovozce a distributoři musí neprodleně oznámit příslušné krajské hygienické stanici veškeré závažné nežádoucí účinky kosmetického přípravku uvedeného na trh. Nežádoucí účinky jsou definovány jako nepříznivá odezva pro lidské zdraví po běžném použití konkrétního kosmetického přípravku. Závažné nežádoucí účinky kosmetického přípravku vedou k dočasné nebo trvalé funkční neschopnosti, zdravotnímu poškození, hospitalizaci, poruchám plodu, k ohrožení života nebo k úmrtí spotřebitele.

Odpovědná osoba a distributoři musí provést posouzení závažnosti závažného nežádoucího účinku. Pokud je na základě toho učiněn závěr, že kosmetický přípravek uvedený na trh není bezpečný, musí přijmout nápravná opatření a nahlásit je krajské hygienické stanici. Nápravným opatřením může být v případě vážného rizika pro lidské zdraví stažení kosmetického přípravku z trhu nebo z oběhu.

Ministerstvo zdravotnictví může provést zvláštní šetření týkající se závažného nežádoucího účinku v České republice i v dalších zemích EU a zaznamená závažný nežádoucí účinek v evropském varovném systému RAPEX.

Informace o nežádoucích účincích kosmetických přípravků zveřejňuje Ministerstvo zdravotnictví na svých internetových stránkách „Upozornění hlavního hygienika ČR na nevyhovující výrobek“.

3.3. Sledovatelnost

Výrobci a dovozci musí vést evidenci distributorů, kterým kosmetické přípravky dodávají. Také distributor musí vést evidenci svého dodavatele – předchozího distributora nebo odpovědné osoby, která mu kosmetický přípravek dodala a evidenci následných dalších distributorů, kterým byl kosmetický přípravek dodán.

Povinnost identifikace a sledovatelnosti kosmetických přípravků hraje významnou roli v případě závažných nežádoucích účinků, závad kvality a v případě stahování konkrétních kosmetických přípravků z trhu.

3.4. Zakázané složky, látky podléhající omezení

Kosmetický přípravek dodávaný na trh musí být při obvyklém způsobu použití bezpečný pro lidské zdraví. V kosmetických přípravcích je zakázané použití léčivých látek, které jsou vyhrazeny pouze pro výrobu léčivých přípravků. Zakázané je také použití chemických látek nebo směsí, které jsou nebezpečné pro zdraví tím, že jsou toxické, žíravé nebo dráždivé na kůži, karcinogenní, mutagenní nebo toxické pro reprodukci (CMR). Evropský seznam látek zakázaných pro použití v kosmetických přípravcích obsahuje například antibiotika, barbituráty, efedrin, kortikosteroidy, chloroform, vinylacetát, či kyseliny boritou a dusičnou; a dalších více než 1300 chemických látek.

3.5. Alergenní složky

Alergie či přecitlivělost mohou u některých spotřebitelů vzniknout na základě kontaktu kůže s určitým množstvím látek, například po opakovaném kontaktu s chemickými látkami a přípravky, některými kovy nebo i po použití kosmetického přípravku. Po každé opakované expozici dostatečného množství alergenu se vyvine ekzém na obličej, podpaží nebo ruce. Postižení ekzémem může být těžké, narušit kvalitu života a způsobit k práci.

Bylo prokázáno, že závažnou příčinou kontaktních alergických reakcí u přecitlivělých spotřebitelů kosmetických přípravků jsou některé složky parfémových kompozic. Směrnice EU proto zavedla povinnost uvádět 26 alergenních složek na seznamu přísad kosmetických přípravků, aby se spotřebitelé mohli vyhnout použití kosmetických prostředků, které nesnášejí.

Povinně uváděné látky ve složení kosmetických přípravků jsou:

amyl cinnamal, benzyl alcohol, cinnamyl alcohol, citral, eugenol, hydroxycitronellal, isoeugenol, 3-fenyl-2-pentylprop-2-en-1-ol, benzyl salicylate, cinnamal, coumarin, geraniol, 4-(4-hydroxy-4-methylpentyl)cyklohex-3-en-1-karbaldehyd, 4-methoxybenzylalkohol, benzyl cinnamate, farnesol, 2-(4-terc-butylbenzyl)propanal, linalool, benzyl benzoate, citronellol, 2-benzylidenoktanal, d-limonen, methyl-okt-2-yonoát, 3-methyl-4-(2,6,6-trimethylcyklohex-2-en-1-yl)but-3-en-2-on, Evernia Prunastri a Evernia furfuracea.

Také složky barev na vlasy nebo řasy představují rizika bezpečnosti. Tyto kosmetické přípravky obsahují v příbalové informaci povinná tvrzení a varování, která by měl

spotřebitel pečlivě pročíst a v zájmu bezpečnosti respektovat (např. Jen pro profesionální použití). Tento výrobek může způsobit těžké alergické reakce. Přečtete si instrukce a řiďte se jimi. Tento výrobek není určen k používání pro osoby mladší 16 let. Dočasně tetování černou hennou může zvýšit riziko alergie. Řasy se nesmí barvit, pokud spotřebitel zaznamenal jakoukoli reakci po barvení vlasů nebo řas, v minulosti zaznamenal reakci na dočasné tetování černou hennou. Při zasažení očí okamžitě vypláchněte vodou. Obsahuje fenylendiaminy. Používejte vhodné rukavice.).

Někteří lidé mohou být citliví na přísady do nehtové kosmetiky, jako jsou laky na nehty, odstraňovače laků na nehty nebo odstraňovače umělých nehtů. Zvýšená citlivost může způsobit alergickou nebo dráždivou dermatitidu v oblasti nehtů, ale také v místech, kterých se nehty dotýkají (oční víčka, ústa, brada a krk).

Aplikace α -hydroxy kyseliny (AHA) a β -hydroxy kyseliny (BHA) na pokožku vede ke zvýšené citlivosti na UV záření při opalování. Ve vyšších koncentracích nebo u citlivé pleti mohou způsobit podráždění či alergické reakce.

Známou senzibilizační látkou je olej z čajovníku (tea tree oil), může vyvolat podráždění kůže, očí a kontaktní alergii.

Také parabeny, používané jako konzervační přísada jsou velmi diskutovanou složkou kosmetických přípravků, potravin nebo léčiv. Nicméně, použití parabenů jako konzervační přísady v povolených koncentracích je považováno za bezpečné. Parabeny se snadno identifikují svým jménem methylparaben, propylparaben, butylparaben nebo ethylparaben ve výpisu ingrediencí. Spotřebitel, který nechce zakoupit kosme-

tické přípravky obsahující parabeny, může zvolit přípravky s jinými konzervačními přísadami.

Alergenními látkami jsou také kovy. Kovem s největším výskytem kontaktních alergií je nikl, používaný k výrobě bižuterie – do kosmetických přípravků se ale nepoužívá. V nich se používají soli hliníku, zinku nebo oxidy titanu pro specifické účely (deodoranty, antiperspiranty). Nejsou k dispozici žádná vědecká data, která by zavdávala předpoklad rizika pronikání hliníku do kůže. Ani nanočástice oxidu zinečnatého nebo oxidu titaničitého používané jako UV filtr v opalovacích přípravcích nepředstavují po aplikaci na kůži riziko nežádoucích účinků.

Vědecké technické výbory sledují a vyhodnocují hlášené nežádoucí účinky kosmetických přípravků na trhu EU a v případě zvýšeného rizika pro zdraví spotřebitelů vydají oficiální stanovisko, které je dostupné veřejnosti, např. na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví ČR³.

4. ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY

4.1. Zkoušky na zvířatech

Na základě evropské legislativy je zakázáno uvádět na vnitřní trh kosmetické přípravky, které byly zkoušeny na zvířatech. Také kosmetické přípravky s obsahem přísad, které byly zkoušeny na zvířatech v době, kdy byla

v EU přijata alternativní metoda zkoušení, nesmí být v EU uvedeny na trh.

4.2. BIO, GMO, Fair Trade

Přírodní a Bio kosmetické přípravky

Již jsme zmínili, že používání přírodních přísad a přírodní kosmetiky je trendem posledních let. Kosmetické přípravky označované jako „přírodní“ nebo „Bio“ mohou mít podobné složení a účinnost jako kosmetické přípravky vyrobené z přírodních přísad a derivátů přírodních látek bez tohoto označení. Přesná pravidla pro používání podobných označení u kosmetických přípravků zatím nebyla v EU vypracována.

Zatím jedinými mezinárodně uznávanými značkami kosmetických přípravků jsou názvy NATURAL a ORGANIC. Kosmetické přípravky složené z ekologicky vyrobených přísad mohou obdržet značku COSMOS ORGANIC. Kosmetické přípravky vyrobené z přírodních přísad mohou obdržet značku COSMOS NATURAL, pokud splní požadavky dobrovolné certifikace podle mezinárodní normy COSMOS.

COSMOS certifikované kosmetické přípravky musí obsahovat minimálně definované množství přírodních nebo ekologicky vyrobených přísad, nesmí obsahovat nanomateriály, geneticky modifikované organismy (GMO) a nesmí být ošetřeny γ -zářením. COSMOS certifikované kosmetické přípravky musí zpracovány, označovány, baleny a skladovány i propagovány s ohledem na životní prostředí a udržitelný rozvoj.

V České republice je užívána značka CPK Certifikovaná Přírodní Kosmetika nebo CPK bio. Obdrží ji kosmetické přípravky, které projdou certifikací české agentury KEZ, o.p.s. v souladu s interními pravidly této agentury.

GMO

Mezi GMO organismy patří rostliny, zvířata nebo mikroorganismy. Geneticky modifikovaný organismus má úmyslně změněný genetický materiál, vyrábí se pro nižší cenu, větší trvanlivost nebo výživovou hodnotu. Z geneticky modifikovaných rostlin se mohou vyrábět některé přísady používané do kosmetických přípravků, například rostlinné oleje nebo extrakty.

Fair trade produkty

Fair trade (spravedlivý či férový obchod) je organizované sociální hnutí, které usiluje o pomoc výrobcům v zemích třetího světa a propagaci udržitelného rozvoje. Hnutí Fair trade prosazuje platbu spravedlivých cen za produkty, dodržování sociálních a environmentálních standardů pro výrobky z rozvojových zemí. Šest nejprodávanějších fairtradových produktů tvoří banány, kakao, káva, bavlna, cukr a čaj. Fair trade kosmetické přípravky obsahují rostlinné extrakty nebo oleje vyrobené z Fair trade rostlin.

5. JAK SE ORIENTOVAT PŘI VÝBĚRU

Krémy, pleťová mléka

Základem výběru kosmetického přípravku určeného k péči o pleť je znalost typu pleti. Spotřebitel by měl dříve, než kosmetický přípravek zakoupí nebo použije, bedlivě přečíst informace uváděné k výrobku a zvážit, jestli je výrobek pro jeho typ pleti a jeho věkovou skupinu vhodný. S výběrem pleti pomůže spotřebiteli dermatolog nebo kvalifikovaná kosmetička.

Mladá pleť je vláčná a pružná, často mastná se sklonem k akné. Přípravky pro ošetření

masné pleti neobsahují oleje a obsahují aktivní látky, které působí proti tvorbě komedonů a čistí zanícená místa.

Pleť staršího člověka je suchá, chybí jí pružnost, má sklon k tvorbě vrásek. Přípravky pro suchou pleť a vyšší věk obsahují hydratační přísady, které váží vodu a olejové složky, které upraví vláčnost pokožky a brání ztrátě vody.

Normální pleť má jemné póry, je dobře prokrvená, má jemný a hladký povrch, narůžovělou barvu. Kosmetické přípravky pro normální pleť obsahují aktivní složky, které udržují její kondici, vláčnost a pružnost. Obvykle se jedná o hydratační přísady, vitamíny a rostlinné extrakty, které osvěžují a tonizují pleť.

Přípravky pro mastnou pleť nejsou vhodné pro pleť suchou a jejich použití je nebezpečné pro pleť citlivou!

Citlivá pleť velmi rychle reaguje na podněty. Je zvýšeně citlivá, se sklonem k pálení, svědění a zarudnutí. Přípravky určené pro citlivou pleť jsou obvykle zaměřené na zklidnění a podporu funkce kožní bariéry. Obsahují látky, které hydratují kožní bariéru a zrychlují obnovu. Citlivá pleť obtížně snáší čisticí složky, AHA kyseliny a keratolytické látky, prudce na ně reaguje a může dojít i k poškození pleti při používání!

Spotřebitel by měl vždy vybírat kosmetické přípravky určené pro jeho typ pleti, věkovou skupinu a pro předpokládaný účel použití, např. pro denní nebo noční použití, pro čištění, uklidnění, regeneraci nebo výživu pleti.

Na trhu je velké množství kvalitních kosmetických přípravků s porovnatelným složením a podobnými účinky. Cena luxusních kosmetických přípravků obsahuje i částky určené pro propagaci značky výrobce, a lu-

³ <http://www.mzcr.cz/obsah/oznamovani-zavaznych-nezadoucich-ucinku-kosmetickych-pripravku>

xusní kosmetický přípravek nutně nemusí být kvalitnější a účinnější než jiné přípravky s obdobným složením.

Mytí a kosmetické přípravky určené k očištění těla

Hlavním důvodem pro mytí pokožky těla je odstraňování nečistoty a potu, aby pokožka byla čistá a zdravá a nevznikal nepříjemný tělesný pach. Zdravá kůže je přirozeně čistá. Mýdla odstraňují bakterie a ochranný povrchový film těla, vysušují a mění přirozeně lehké kyselý pH povrchu pokožky.

Časté a nadměrné mytí a používání mycích přípravků může vést k oslabení ochranné funkce kožní bariéry zejména při použití mycí houbičky nebo kartáčku, nebo po silném tření ručníkem.

Pravidla šetrného mytí jsou:

- používat kvalitní mycí prostředky s obsahem hydratačních složek a olejových přísad;
- antibakteriální mýdla používat pouze při neobvyklém a silném znečištění s rizikem kontaminace (zdravotnictví, zemědělství);
- nekoupat se často, dlouho a nepoužívat příliš horkou vodu;
- nepoužívat houbičky nebo kartáčky, pokud není pokožka skutečně silně znečištěná;
- mycí prostředek po umytí pečlivě opláchnout nadbytkem vody;
- po umytí pokožku zlehka vysušit ručníkem, nikdy nedřít kůži do sucha;
- po umytí pokožku hydratovat ochrannou emulzí.

Šampóny a přípravky vlasové kosmetiky

Základ krásných vlasů tvoří zdravá, dobře fungující vlasová pokožka. Úkolem šam-

ponu je vyčistit vlasy a vlasovou pokožku od špíny, potu a kožního mazu, který kůže přirozeně produkuje.

Šampón a kondicionér spotřebitel vybírá zejména podle typu vlasů a stavu vlasové pokožky. Pokud si není jistý typem svých vlasů, pomůže s rozhodnutím kadeřník nebo dermatolog.

Při výběru šampónu a kondicionéru se spotřebitel také zaměří na odstranění případného problému vlasů, např. málo vyživené, mdlé vlasy nebo roztřepané konečky vlasů. K suchým, lámavým vlasům se musí spotřebitel chovat šetrně:

- nemýt vlasy příliš často (časté mytí vysušuje pokožku);
- mýt vlažnou, nikoliv horkou vodou (horká voda vysušuje);
- na mytí použít hydratační šampóny s živnými oleji, vitamíny, keratinem. Šampón důkladně vypláchnout;
- po umytí vždy použít hydratační kondicionér nebo balzám s vysokým obsahem olejů, vitamínů, keratinu. Promasírovat vlasovou pokožku. Po uplynutí působení kondicionér nebo balzám důkladně opláchnout;
- nepoužívat horké fény, vlasové žehličky a kulmy (horko vysušuje, vlasy zkrěhnu);
- nechat vlasy schnout přirozeně;
- nepoužívat stylingové přípravky s alkoholem (vysušuje).

Příčinou mastných vlasů je nadměrná produkce kožního mazu na pokožce hlavy, vlasy u hlavy se rychle zmastí, zplihnou a tvoří mastné pramínky. Zvýšená produkce kožního mazu může mít za příčinu hormonální změny v pubertě, těhotenství nebo menopauze. Také roční období má svoji roli, v létě nebo pod čepicí v zimě se pokožka hlavy více potí, a snadno vznikne mastný vzhled.

Mastné vlasy potřebují speciální péči:

- při silném maštění vlasy mýt i každý den;
- často pokožku hlavy jemně promasírovat prsty (zmírní se produkce kožního mazu);
- používat šetrné šampóny bez silikonu a olejů;
- kondicionér a balzám nenanášet až ke kořínkům vlasů;
- po uplynutí působení kondicionér nebo balzám důkladně opláchnout;
- fén držet v dostatečné vzdálenosti tak, aby teplo přímo nezasahovalo pokožku (teplem se pokožka hlavy zpotí, vlasy se rychle zamastí);
- při fénování používat tužidla a spreje pro tepelnou ochranu vlasů.

Zubní pasty a přípravky ústní hygieny

Zuby se mají čistit nejméně dvakrát denně zubní pastou s obsahem fluoridu, aby se předešlo vzniku zubního kazu a problémům s dásněmi. Pro účinnější prevenci se má používat také ústní voda, dentální nitě a mezizubní kartáčky, které pomohou odstranit zubní plak i z těžko dostupných míst. Vhodně zvolený kartáček a správná technika čištění zuby jsou zásadními faktory prevence, doporučuje se konzultace se zubním lékařem nebo ústní hygieničkou.

Vybírat se dá z nepřeberného množství zubních past, výrobců, chutí, pěnivosti, podpůrných účinků. Nejvíce vhodné jsou kvalitní zubní pasty s vyšším obsahem organických fluoridů (aminfluoridy, olaflur), které výrazně zvyšují tvrdost zubní skloviny a odolnost vůči kazu ve srovnání s anorganickým fluoridem sodným.

Pro děti je vhodná volba zubní pasty s nižším obsahem fluoridů nebo bez nich, s ohledem k věku dítěte.

Prostředky na ochranu proti slunečnímu záření

Studie prokázaly, že používání prostředků na ochranu proti slunečnímu záření může zabránit vzniku některých forem karcinomu kůže. Žádný prostředek na ochranu proti slunečnímu záření nemůže odfiltrovat veškeré ultrafialové záření, i po ošetření opalovacím přípravkem se na slunci nemá pobývat příliš dlouho.

Mezi další opatření patří:

- vyhnout se nadměrné expozici slunce mezi 11. a 15. hodinou;
- pokud se musí pobývat na slunci, pokožka těla by měla zůstat dobře krytá, klobouk a sluneční brýle poskytnout další ochranu;
- kojenci a malé děti se mají vyvarovat přímého slunce;
- ochranné prostředky proti slunečnímu záření musí chránit proti UVB i UVA paprskům;
- přípravky na ochranu proti slunci se musí aplikovat v dostatečném množství, 6 plných čajových lžic pro 1 vrstvu opalovacího přípravku u dospělého člověka. Snížení množství opalovacího přípravku snižuje stupeň ochrany těla;
- po koupání, silném pocení nebo po otření ručníkem je třeba opakovaně aplikovat výše uvedené množství opalovacího přípravku;
- ochranné prostředky se mají aplikovat 20 až 30 minut před příchodem na slunce. Spotřebitelé by měli na základě předchozích informací vybírat prostředky na ochranu před sluncem s ohledem na fototyp kůže a míru expozice. Fototyp I má bledou pleť, velmi citlivou pokožku, časté pihy, světlé oči a nazrklé až zrzavé vlasy. Má použít prostředky na ochra-

nu proti slunci s vysokým faktorem (SPF 50+) určené pro citlivou kůži. Doporučená doba slunění 5 až 10 minut.

Fototyp II má citlivou pokožku, která zrudne a jen občas přejde do hnědé barvy, má světlou pleť, světlé až hnědé vlasy, oči šedé, modré či zelené. Doporučená doba opalování 10 až 20 minut. Podle sluneční intenzity použít prostředky na ochranu proti slunci se SPF 20–25, u moře SPF 30–40.

Fototyp III má normální pokožku, na sluníčku někdy zrudne, ale dobře hnědne, má světlehnědou barvu pleti, bez pih, středně hnědé až kaštanově hnědé vlasy, oči hnědé nebo šedé. Doporučená doba slunění 20 až 30 minut. Použít prostředky na ochranu proti slunci se SPF 10–15, u moře SPF 20.

Fototyp IV mají lidé s pokožkou odolnou proti slunečnímu záření, pokožka nezrudne, snadno hnědne. Hnědá až olivová pleť, žádné pihy, tmavě hnědé až černé vlasy. Doporučená doba slunění až 45 minut. Použít prostředky na ochranu proti slunci SPF 5, u moře SPF 15–20.

Po opalování je vhodné pokožku těla ošetřit emulzí s hydratačním a zklidňujícím účinkem (panthenol, aloe vera, zelený čaj). Lehké spáleniny se ošetří chlazením a přikládáním obkladů namočených v čisté vodě, chladném odvaru z černého či zeleného čaje nebo doporučenými krémy a gely. Větší spáleniny je nutné konzultovat s lékařem.

6. SKLADOVÁNÍ A UŽÍVÁNÍ KOSMETICKÝCH PŘÍPRAVKŮ SPOTŘEBITELEM

Výrobce nebo dovozce zodpovídá za bezpečnost kosmetického přípravku uvede-

ného na trh, ale spotřebitel ovlivňuje jeho bezpečnost při používání.

Důležité je kosmetické přípravky skladovat za podmínek doporučených výrobcem na obalu kosmetického přípravku. Kosmetické přípravky se obvykle skladují při pokojové teplotě, nikdy se nemají skladovat na přímém slunci, poblíž zdrojů tepla nebo v mrazivém prostředí.

V době, kdy se kosmetický přípravek nepoužívá, musí být pevně uzavřen víčkem, aby se zamezilo kontaminaci z vnějšího prostředí. Kosmetické přípravky se mají nanášet čistou rukou nebo s použitím doporučené aplikační pomůcky. Aplikační pomůcky se po použití mají umýt mýdlem nebo šampónem a nechat vyschnout.

Kosmetické přípravky se nemají ředit nebo míchat s jinými výrobky, pokud to není uvedeno v návodu na použití. Kosmetický přípravek by měla z hygienických důvodů používat pouze jedna osoba.

Pokud má spotřebitel citlivou pokožku, měl by nový kosmetický přípravek nejprve vyzkoušet nanesením na vnitřní plochu předloktí. Když se neobjeví žádná reakce, může spotřebitel zahájit běžné používání kosmetického přípravku.

Pokud je spotřebitel alergický na některé látky, měl by nejprve pečlivě prostudovat složení kosmetického přípravku, aby se vyhnul alergické reakci. Bližší informace o alergických složkách mu poskytne alergolog nebo dermatolog.

Výrobce kosmetického přípravku je povinen v textu pro spotřebitele informovat o vlastnostech výrobku a pro jakou skupinu lidí nebo typ pleti je přípravek určen. Spotřebitel by měl nejprve pečlivě přečíst informace na kosmetickém přípravku a zvážit, zda je pro jeho typ pleti vhodný. S určením

typu pleti poradí dermatolog nebo kosmetička.

Návod na použití, včetně upozornění týkajících se způsobu použití výrobku je nutné číst velmi pozorně. Zvláštní upozornění při použití a varování by měl spotřebitel vždy respektovat. Kosmetické přípravky určené pro profesionální použití nemá používat běžný spotřebitel.

Podrobné informace o rozumném používání kosmetických přípravků uvádí Národní referenční centrum pro kosmetiku při Státním zdravotním ústavu.

7. KLAMÁNÍ SPOTŘEBITELE, JAK SE CHRÁNIT

7.1. Nekalé obchodní praktiky

Právní předpisy EU a ČR chrání spotřebitele před nekalými obchodními praktikami při nákupu v EU na internetu či v kamenném obchodě. Prodávající musí spotřebiteli poskytnout dostatečně přesné informace, aby se mohl spotřebitel rozhodnout. Pokud tak prodávající neučiní, může být jeho jednání považováno za nekalé a spotřebitel má právo požadovat nápravu.

Prodávající nesmí klamat spotřebitele, nesmí uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné, dvojsmyslné nebo přehnané údaje anebo zamlčet údaje o skutečných vlastnostech výrobků či služeb.

Právní předpisy EU chrání před hlavními druhy nekalých obchodních praktik:

- klamavé praktiky jako je klamavé jednání, poskytnutí nesprávné informace nebo nesdělení důležité informace;
- agresivní praktiky, jejichž cílem je spotřebitele k nákupu přinutit.

Za všech okolností jsou zakázány obchod-

ní praktiky jako například lákání na velmi nízkou cenu, nabídky zdarma, manipulace s dětmi, nepravdivá tvrzení o účinku, pyramidové programy nebo opakující se nevyžádané nabídky.

7.2. Falšování

S falšováním kosmetických přípravků se spotřebitel nejvíce setkává při koupi přes internet, kdy vybírá podle obrázku a informací o výrobku, které mu poskytne prodejce. Nemá příležitost si výrobek prohlédnout a vyhodnotit, zda se nejedná o padělek. Neseřízní obchodníci tuto skutečnost zneužívají, nalezeny byly například padělky značkových parfémů Chanel, Dior, Lacoste nebo Hugo Boss.

Jak lze rozeznat padělek značkového výrobku od originálu:

- padělky bývají nabízeny za výhodnou cenu, výhodnější než v kamenných obchodech, ale ne o moc, aby to nebylo podezřelé;
- padělek se od originálu odlišuje v drobném detailu (příliš dlouhá či krátká hadička rozprašovače, podezřelý celofánový obal);
- vyplatí se porovnání oficiálních fotografií a dodaného výrobku, někdy jsou rozdíly viditelné;

- u parfémů se padělek obvykle pozná podle vůně. Někdy voní stejně jako originál, ovšem po krátké chvíli vůně vyvane. V případě podezření na padělání výrobek nekupujte. Pokud zjistíte, že vám byl dodán padělek, máte nárok na výměnu za nový výrobek, který je v souladu s popisem produktu na internetových stránkách prodejce. Pokud to není možné, máte právo na odstoupení od smlouvy, tedy na vrácení peněz.

8. DOTAZY SPOTŘEBITELŮ

Dostala jsem mýdlo označené jako „přírodní kosmetické mýdlo“. Zajímalo by mne, jak se liší od běžných mýdel a zda je skutečně kvalitnější.

Přírodní kosmetické mýdlo bude transparentní, bez plniv, parfémované rostlinným olejem, a jako konzervační přísada bude zvolena směs esenciálních silic. Mýdlo bude glycerínové nebo vyrobené z kokosového oleje. Svým složením se nebude o mnoho lišit od běžného šetrného toaletního mýdla. Na otázku kvality není možné odpovědět bez bližších informací o jeho složení.

Koupila jsem si přípravek proti vráskám, ale žádnou změnu nepozoruji. Mohu takový přípravek reklamovat?

Zákon o ochraně spotřebitele říká, že nikdo nesmí klamat spotřebitele, zejména uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné, dvojsmyslné nebo přehnané údaje. Ten, kdo se takového jednání dopouští, si je zpravidla vědom klamavého charakteru či nedostatečnosti informace poskytované spotřebiteli.

Pokud nepozorujete žádnou změnu po použití přípravku proti vráskám, máte právo přípravek reklamovat.

Je lepší doma vyrobená kosmetika podle internetu nebo nakupovaná?

Opatrnost při používání „doporučené“ domácí kosmetiky je na místě. Výrobci kosmetických přípravků mají znalosti a zkušenost s účinností a bezpečností kosmetických přípravků. Rady na internetu nemusí být ověřené a pro váš typ pokožky vhodné.

Je lepší používat kosmetické přípravky nebo navštívit kliniku plastické chirurgie?

Šetrná kosmetická péče je pro dlouhodobý vývoj lepší variantou. Zákroky plastické chirurgie jsou radikálnější cestou, mají svá úskalí, ale rozhodnutí je vždy na straně spotřebitele.

9. RADY NA ZÁVĚR

Vybírejte kosmetické přípravky podle svého typu pleti a používejte je v souladu s návodem k použití. Doporučení a varování na obalu kosmetického přípravku respektujte. Používejte kosmetické přípravky s rozumem. Velmi časté mytí a čištění pleti narušuje povrchový film a může vést k oslabení ochranné funkce kožní bariéry. Soustavné používání vysoce koncentrovaných účinných látek může narušit přirozený cyklus regenerace pokožky zejména u suché a citlivé pleti. Zdravé pokožce stačí pravidelná dostatečná hydratace. Pestrá strava s dostatkem přírodních vitamínů, klidný spánek a častý pohyb na čerstvém vzduchu jsou základem zdravé pokožky. Vnitřní krása a radost ze života jsou důležitější než dokonalý vzhled.

LITERATURA

- Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1223/2009 ze dne 30. listopadu 2009

- Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)
- Nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (Nařízení CLP)
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
- Rozhodnutí Komise ze dne 9. února 2006, kterým se mění rozhodnutí 96/335/ES, kterým se stanoví soupis a společná nomenklatura přísad používaných v kosmetických prostředcích (2006/257/ES)
- Doporučení komise ze dne 22. září 2006 o účinnosti prostředků na ochranu proti slunečnímu záření a o uváděných tvrzeních, která s nimi souvisí

SLOVO O AUTORCE

Autorka řadu let pracovala na pozici manažera pro zavedení, udržování a zlepšování systému managementu správné výrobní praxe ve výrobě léčiv, zdravotnických prostředků a kosmetických přípravků a jako vedoucí oddělení vývoje nových výrobků. V současné době je autorka externím auditorem se zaměřením na systémy managementu správné výrobní praxe, provádí školení a konzultace SVP ve výrobě kosmetických přípravků.

EDICE PRŮVODCE SPOTŘEBITELE

(vybrané tituly posledních let)

Kosmetické přípravky (2017), Čížková
Domácí chemie – rady pro spotřebitele (2016), Trávníčková

Babi, dědo, nenechte se okrást (2015, 2016), Mázdrová, Bergmannová

Jak nenakupovat zajíce v pytli (2015, 2016), Mázdrová, Bergmannová

Jak se bránit nekalým praktikám podomních prodejců? (2016), Mázdrová a kolektiv SČS

Obouváme správně své děti? (vydáváno každoročně), Štátná

Jak nespadnout do dluhové pasti, aneb Podepsat můžeš, přečíst musíš! (2015), Šmejkal

Manuál rizikových vztahů (2014), Bonková
Jak postupovat při nákupu a reklamaci (2014), Machan, Krejcar

Jak nespadnout do dluhové pasti (2013), Hůle

Varujte se nabídkových akcí! (2013), Dupal, Mazalová, Karlovcová

Označení CE – pro koho, proč, jak... (2013), Dupal

Elektronické platební prostředky – jak se vyhnout rizikům (2013), Klufa

O publikace můžete zažádat v ústředí SČS a jsou v plném textu k dispozici na webu SČS (<http://www.konzument.cz/publikace/pruvodce-spotrebitele.php>).

... barevný svět v tisku

knihy • prospekty
• katalogy • brožury
• plakáty • kalendáře
• výroční zprávy
• korespondenční
materiály • úřední
tiskoviny • noviny • časopisy
• další polygrafické výrobky

GARAMON
vydavatelství a tiskárna

GARAMON s.r.o.
Wonkova 432
500 02 Hradec Králové

tel./fax: 495 217 101
e-mail: garamon@garamon.cz
www.garamon.cz

**Ve spolupráci s Magistrátem vydáváme každý týden
informační zpravodaj města Hradec Králové Radnice,
do kterého zajišťujeme příjem inzerce.**

Radnice - příjem inzerce
tel.: 495 499 086
mobil: 603 234 459
e-mail: radnice@garamon.cz

NÁRODNÍ AKREDITAČNÍ ORGÁN

Český institut pro akreditaci, o.p.s.
„Accredo – dávám důvěru“

Olšanská 54/3, 130 00 Praha 3, tel.: +420 272 096 222, fax: +420 272 096 221, mail@cai.cz, www.cai.cz

ČIA akredituje:

- ▶ zkušební laboratoře
- ▶ kalibrační laboratoře
- ▶ zdravotnické laboratoře
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci produktů
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci systémů managementu
- ▶ certifikační orgány provádějící certifikaci osob
- ▶ ověřovatele výkazů emisí skleníkových plynů
- ▶ inspekční orgány
- ▶ poskytovatele zkoušení způsobilosti
- ▶ výrobce referenčních materiálů
- ▶ environmentální ověřovatele programu EMAS

ČIA je členem mezinárodních organizací
a signatářem multilaterálních dohod:

Evropská organizace pro spolupráci
v oblasti akreditace (EA)

Mezinárodní spolupráce
v oblasti akreditace laboratoří (ILAC)

Mezinárodní akreditační fórum (IAF)

Fórum akreditačních a licenčních orgánů (FALB)

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

PUBLIKACE SDRUŽENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ

Kosmetické přípravy, edice Průvodce spotřebitele, svazek č. 31, 1. vydání, autor
© Ing. Eva Čížková, předmluva © Ing. Libor Dupal, vydalo © Sdružení českých
spotřebitelů, z. ú., červenec 2017. Obálka a grafická úprava Kateřina Tomášková –
ktdesign. Vytiskla tiskárna Studio 66 & Partners s.r.o.

ISBN 978-80-87719-55-8 (Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.)

SDRUŽENÍ ČESKÝCH
SPOTŘEBITELŮ, Z. Ú.
CZECH CONSUMER
ASSOCIATION
www.konzument.cz

Sdružení českých spotřebitelů, z.ú.
Pod Altánem 99/103
100 00 Praha 10 – Strašnice
Tel.: +420 261 263 574
e-mail: spotrebitel@regio.cz
www.konzument.cz